

1. *Musei s. Joh. diff. in Exist. an Romanos* Cap. IX. v. 19 = 23. *Jene 1652.*
2. *diff. de vera presentia corporis Christi in S. Coena.* *Jene 1652.*
3. *diff. II. de natura et definitione Ecclesie.* *Jene 1655.*
4. *diff. de resurrectione Christi a mortuis,* *Jene 1653.*
5. *Musei s. petri diff. de Baptismo,* *Helms. 1669.*

6. Musci / Joh. Sijde de conversione
Hominis ad Deum, jena 1699.
7. Mylij s. Georgij / positiones de
Substantia peccati, jena
1542.
8. ———— diff. ex Cust. ad Roma-
nos, jena 1590.
9. ———— diff. Carolstadiis redic-
tus, Wittenb. 1547.
10. Olearij s. Joh. / diff. de usu pro
philosophia Halle 1601.
11. Guntheri s. Oweni / programma
ex quo initia Certaminis
in Academia Julia conspiciuntur.
Magdeb. 1600.
12. ———— theologiae et
philosophiae mutua amicitia.
13. Pelargij s. Christoph. / diff. de
processione Spiritus S. a
patre et filio, Francof.
1592.

14. Lariffe (Demetrius) Diff. de
 processione Spiritus S. a
 Deo patre et filio
15. pelagarij s. ~~francos~~ ^{Christoph} Diff. de
 operibus Dei francos
 1548.
16. ————— articuli de
 persona Christi francos
 1548.
17. Quenstedt s. Joh. Andrius Diff.
 de Vulneribus Christi
 Wittberge 1563.
18. Rungius s. Dav. Diff. ^{gener} XVIII ex
 Epistola pauli ad Romanos
 Wittberge 1547.
19. ————— Diff. ^{gener} II. ex Epistola
 I. II. pauli ad Corinthios, 1547.
20. ————— Diff. ex Exodi XX,
 ne facies tibi sculptile,
 Wittemb. 1547.

21. Runzj / Dav. / diff. de aeterna
Veritate Jesu Christo, Wittub. 1578

22. ————— diff. de ascensu
Christi in Caelum, Wittub. 1578

23. Scharffj / Joh. / diff. de Salvatore
Mundi Jesu Christo, Wittub. 1630.

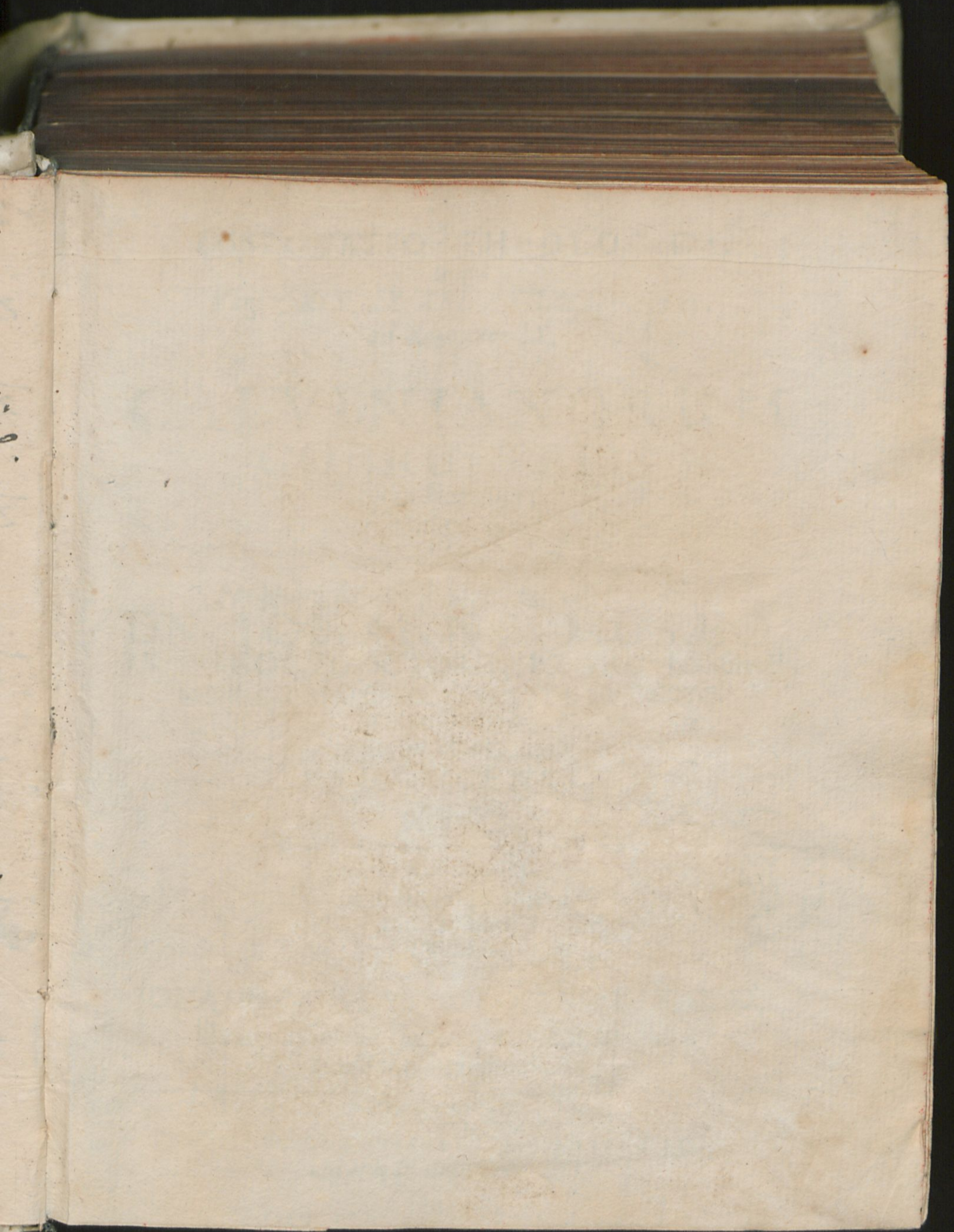
24. ————— triqua questionum
theologicarum, ~~de gratia~~ ~~de merito~~
miscellanearum,
Wittub. 1644.

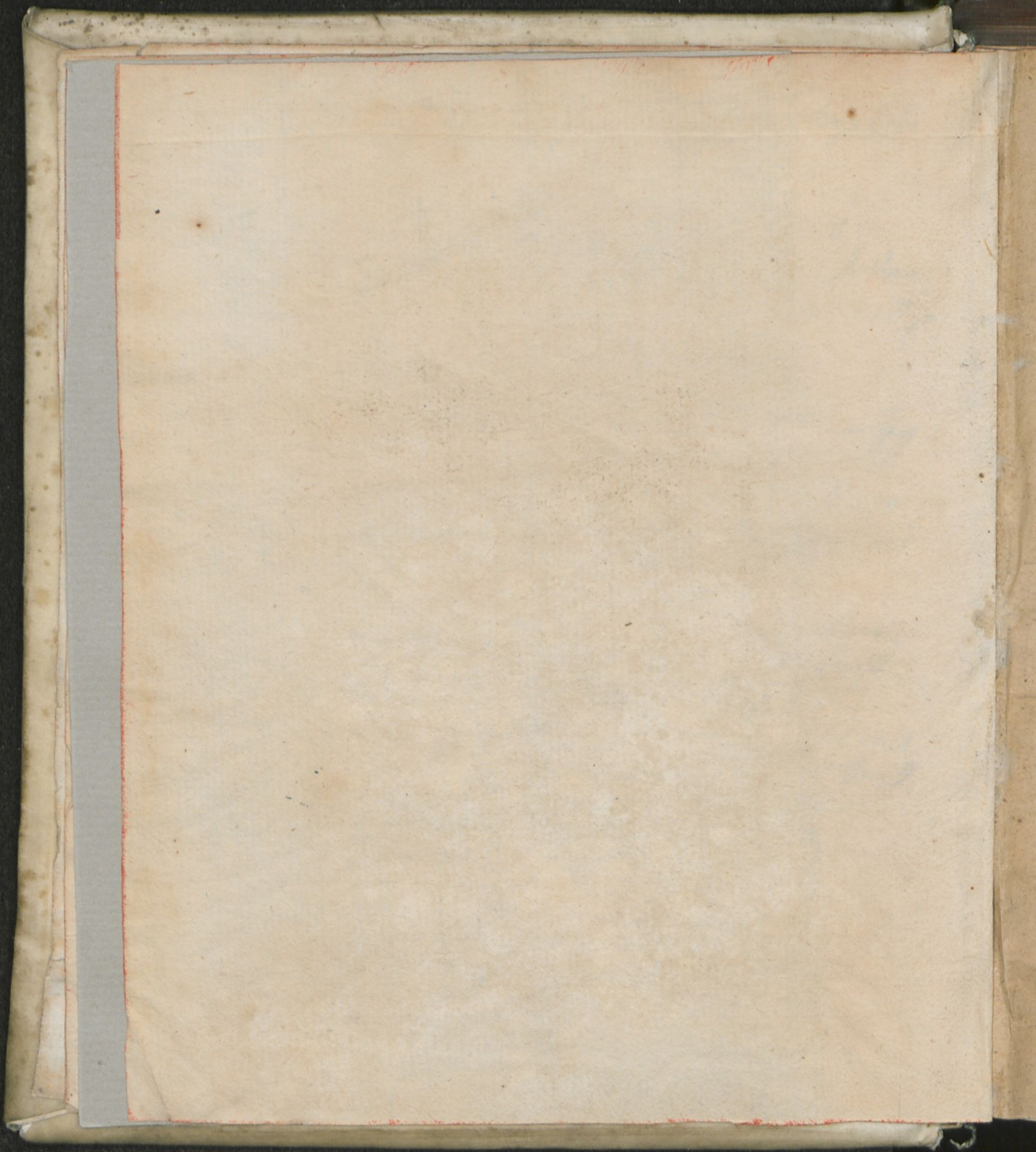
25. ————— diff. de justificatione
peccatoris, Wittub. 1644.

26. Schraderi s. Christoph. / diff.
de gratuita per fidem justifi-
catione, Helmst. 1619.

27. Mylij / Georgij / Synopsis
Libri Lutheri contra Caelum
prophetas, iend. 1689.

28. ————— diff. II de Christo
humiliato, iend. 1589

8 7.

POSITIONES
CONTRA FV-
ROREM MANICHÆ-
VM DE SVBSTAN-
TIA PECCATI

De quibus
Diuina iuuante clementia
Sub presidio

GEORGII MYLII D.
ET PROFESSORIS
THEOLOGI

Disputabitur
Ad 23. Iunij, hora & loco consuetis
Anno M. D. XCII.

Respondente
M. ALBERTO VOLCMARO
LOBENSTEINENSI.

IENAE Typis Tobia Steinmanni.

15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

POSITIO I.

INTER HORRENDA
opinionum monstra, quibus afflictis-
simum hoc Ecclesiæ senium, Christiani
generis hostis exercuit, detestandus
cum primis est plusquam Manichæus il-
le furor, quem ab autore Flaccianismum
appellatum, tuentes aliqui, Peccatum originis substan-
tiam esse dicunt, & eam quidem non vulgarem: sed
humanam, cum præstantissima hominis corrupti parte,
anima nempe rationali, & præsertim nobilissimis eius
potentiis, intellectu nimirum & voluntate, vnam &
eamdem.

II.

Contrariam huic, & quæ cum negatione coniun-
cta est, sententiam, dicunt S. literarum monumenta,
euincit vniuersa veræ fidei, & rectæ rationis analogia
atque certitudo: probant denique omnium cum vete-
rum, tum recentium Theologorum de religione rectè
sentientium iudicia.

III.

Attestatur hoc Moses, historiam creationis hoc
elogio concludens: vidit Deus cuncta, quæ fecerat, Gen. 1. 31.
& erant valde bona. Repetit verba eadem sub ratione Eccl. 39. 21.
magis καθόλου Ecclesiasticus: Opera Domini vniuersa, bo-
na valde. Ex quibus dictis in hunc modum ratiocina-
mur:

Si substantia est peccatum, aut creata sit oportet,
aut increata.

Non autem hoc est. Sit igitur creata necessum est.

VII.

Disparata ista sunt, Malum siue peccatorem, & creaturam Dei esse: non pugnantia: Ex uno igitur & eodem subiecto sese inuicem non excludunt. Quod ut verum esse constet, vnum quæritur, An in ipso etiam lapsu, Adam, in ipsa apostasia Lucifer, creatura Dei esse desierit? Nemo opinor, dixerit. Certè cum omnis caro corrupisset viam suam, super terram, videns Deus, quod multa malitia hominum esset in terra, Delebo, inquit, hominem, quem creavi, à facie terræ. Pœnitent enim me, fecisse eos. Israelitico populo, quem generationem prauam atque peruersam Moses nuncupat, idem tamen dicit, Deus est, qui & possedit te, & fecit, & creauit te.

Gen. 6. 11

Deut. 32. 6

VIII.

In lapsu ergo & peccatore homine duo consideranda veniunt. 1. Substantia ipsa hominis, quæ Deum creatorem habet. 2. Peccatum & malitia, quæ ab autore Diabolo profecta, homini creato accidit. Istinc, ut homo sit, habet: hinc ut malus & peccator appellatur, euenit: quæ duo quamuis ita iam coierint, ut re ipsa separabilia, nisi in resurrectione iustorum nunquam futura sint: sic tamen distinguenda sunt, ut cum creatura Dei, Diaboli opus nunquam confundatur.

IX.

Obserrat hoc discrimen cautissimè Scriptura ipsa, Deus, inquit, creauit hominem immortalem: Inuidia autem Diaboli, mors introiuit in orbem terrarum. Rectè igitur ex Mosis elogio colligitur, Peccatum minime esse substantiam: minime autem minus hominis ipsius, quantumuis corrupti, nobilissimam partem aut essentiam.

Sap. 2. 13

A 3

Confir-

X.

Genes. 6. 5.

Confirmat negativam nostram alterum etiam Mo-
 sis testimonium: Vidit Deus, quod multa malitia homi-
 num esset in terra, & cuncta cogitatio cordis prona ef-
 set ad malum omni tempore. Non vitæ tantum actæ
 confectionem perstringit Moses in primitiuo mun-
 do hisce verbis: sed fontem etiam & scaturiginem tan-
 tæ luis notat, labem corruptionis originalem. Neque
 verò homines malitiam aut peccatum ipsum fuisse: sed
 multam hominum fuisse malitiam asserit: Insuper cogi-
 tationes à corde ipso: pronitatem ad malum ab homi-
 ne ipso accuratissime discernit. Hinc ergo sic argu-
 mentamur.

Quod alterius est, vel in altero inest, non est alterum
 ipsum.

Cogitationes malæ sunt in altero, corde nimirum.
 Ergo non sunt ipsum cor, substantia intellectus aut
 voluntatis ipsa.

Item. Concretum cum abstracto essentialiter nunquam
 idem est. Cogitationem cordis pronam esse ad ma-
 lum, hominem ipsum esse malum, aut multam eius
 esse malitiam meræ sunt concretorum notæ. Cum
 abstracto ergò peccati & corruptionis essentialiter
 idem esse nequeunt.

XI.

Psal. 51. 7.

Psaltes mali originalis fontem in seipso confide-
 rans, in iniquitatibus se conceptum, & in peccatis à ma-
 tre in lucem istam editum esse profitetur, his dictis, ut
 conceptum ab iniquitate, matrem à peccato: sic sobo-
 lem ipsam ab utroque ingeniosè distinguens. Hac eni-
 go distinctione, sequentis argumenti arietem nobis
 suppeditat.

Quàm non conceptio est ipsa iniquitas, aut mater
 conci-

concupiens peccatum ipsum, in quo concipit, tam non est soboles peccatum id, in quo ipsa concipit.

Vtrumque prius nullo modo est, foret enim conceptus non in peccato, sed in conceptu; & non mater sed peccatum in peccato conciperet. Ergo similiter habet & posterius.

XII.

Seruator noster optimus, De corde exire mala & Matth. 19. peccata, & his ipsis coinquinari hominem, grauissime^{19.} docet. Quo loco quamuis ipsi sermo præcipue est, de actualibus peccatis: generali tamen nota cor ipsum & peccatum, hominem ipsum & coinquinationem discernit, & in hunc modum argumentandi materiam nobis præbet:

Si Species sub eodem genere positæ, sub diuersis generibus comprehendi neutiquam possunt: consequens est, vt peccatis actualibus, à classe substantiarum remotis maxime à substantia cordis & essentia hominis distinctis, peccati originalis ratio diuersa esse nequeat.

Antecedens verum est, Efficitur ergo verum esse & consequens.

Foret autem *ἐτερογένεια* quædam, si actualibus peccatis in accidentium numero positis, Originale peccatum in classe substantiarum collocaretur.

XIII.

In medio Areopagi consistens Apostolus inter ciues Act. 17. 28. Athenienses, inquit, In Deo viuimus, mouemur & sumus, Vitam, motum, essentiam omnium hominum etiam non renatorum ad Deum autorem conseruato-remque referens. Vi ergo huius axiomatici dicti sic concludimus.

Contra

Contradictoria locum simul habere non possunt.
Hominis vitam, motum, essentiam, ex Deo esse:
eademque ex Diabolo esse, sunt contradictoria. Ergo
Et verè dicuntur hæc ex Diabolo esse, & esse inten-
duntur, quoties substantia hominis, peccatum (quod
non est, nisi ex Diabolo) esse affirmatur.

Prosper
Nulla igitur
vitij sub-
stantia, nul-
laq; vita est.

XIV.

Rom. 7. 17.
& v. 21.
Apostolus idem ad Romanos, Peccati huius con-
ditionem & naturam, ex professo describens, vocat id
inhabitans peccatum & peccatum, quod insit: Insu-
per idem appellat Malum adiacens. Quibus illud eti-
am succenturiatur, quod Rom. 5. 12. Non in mundo
subsistens: sed ad mundum ingressum peccatum nun-
cupatur. In his solis locis, si reliquarum scripturarum
nullum in promptu esset subsidium, pedem nos firmiter
tanquam in arce belli figentes, sic argutamur:

Cuiuscunque rei esse non est, nisi in altero inesse,
ea incensu substantiarum locum habere nequit.

Peccati originalis esse totum, est inesse. Ergo.

XV.

Hebr. 12. 1.
Epistola ad Hebræos, de hoc ipso peccato loquens
itidem, appellat id *Ἐπερίστανον*, circumstans nos un-
dique & quasi probè circumvallans peccatum. Sic
igitur nos mox ista colligere docet:

Circumstantiæ rerum, non sunt ipsa substantia ea-
rundem.

Peccatum originis circumstat hominem. Ergo
non est ipsa eiusdem substantia.

XVI.

1. Ioan. 34.
Ioannes, Peccatum absolutè finiens, *ἀνομιὰ* id in-
signit. Demonstrationem igitur sua finitione talem
nobis suggerit.

Nulla

Nulla *ἀνομία* est substantia.

Peccatum est *ἀνομία*. Ergo.

Maioris veritas inde patet, quia *ἀνομία* est abstractum aliquid à substantia, propter quod abstractum, substantia non *ἀνομία*: sed *ἀνομία* appellatur. Ergo propter adiacens & adhærens peccatum, *ἀνομία* peccator, & subiectum ipsum in concreto *ἀνομιον*, non *ἀνομία* dicitur, neque *συνωνύμως* de concreto prædicari abstractum istud vnquam potest.

XVII.

Quod si ad analogiam fidei, & optimæ rationis iudicium trutinam nostram in isto errore metiendo adiungamus, impietas & absurditas nihilo minor, quàm in præcedenti examine falsitas ex isto errore promicabit.

XVIII.

Deum conditorem rerum creatarum omnium fides nobis credenda proponit, & verò rerum nullarum nisi bonarum, si opus ipsum creationis consideres. Finis gamus verū esse istum de substantia peccati errorem: sic fiet, Vt aut Deus sit peccati autor atque conditor: aut hoc negato, Creationis honor Deo auferatur, & substantiarum creator constituatur Satanas. Tertium dari nullum poterit.

XIX.

Iam ex fide nostra indubitatè constat, Non Deum à Deo: sed hominem à Deo primitus esse conditum, cum protoplastus efformatus esset. Hoc posito, concessioq; effectum euadit, Imaginem Dei in homine, ad quam conditus primū fuerat, essentialē nullo modo fuisse. Si enim ea fuisset imaginis istius ratio, ut iustitia & sanctitas hominis cum essentia eiusdem, vnum quiddam fuisset simplicissimè: iam non hominem: sed De-

B

um con-

um condidisset Deus, cuius iustitia & sanctitas oppo-
sito peccati habitu permutari, aut amitti in æternum
nunquam potuisset.

XX.

Hinc ratiocinari in hunc modum possumus:

Si imago Dei & originalis iustitia, essentialis in ho-
mine non fuit: contrarium peccati habitum, substan-
tia hominis finire qui voluerit, extrema *ἀπώστια διαβάσεως*
laborabit. Illud negari verè non potest. Stabit igitur
& alterum.

XXI.

Iam quomodo Unigenitum Dei Filium nobis fra-
tribus suis secundum humanam naturam (excepto pec-
cato) similem esse factum confitebimur, si peccatum
& natura humana, substantiã prorsus idem sunt? Simi-
lis igitur nobis dicetur factus Filius Dei secundum hu-
manam naturam sine peccato, hoc est, sine humana
natura.

XXII.

Iam iterum posito isto de substantia peccati erro-
re, non concessio tamen: Certè alius substantia Ada-
mus sit oportet, qui initio conditus est, ab eo, qui in
peccatum est prolapsus. Alius itidem & ef-
fentia diversus, Adam regeneratus: denique alius ite-
rum, qui ad vitam resurrecturus est, quàm qui sepultus
fuerat. Vno igitur Adamo, in quatuor substantijs dis-
cretos homines, in hunc modum dittracto: quid cul-
pa lapsi Adæ, ad primò conditum illum, substantia di-
uersum attinebit? Quid regeneratio, lapsus? Quid re-
surrectio, sepultum?

XXIII.

Denique tollit & confundit hæresis ista omnes ve-
ras iusti-

ras Iustificationis, Remissionis peccatorum, Rege-
nerationis, Baptismi, poenitentiae, promissionum Euan-
gelicarum, comminationum legalium, adeoque pro-
pè omnis religionis nostrae Christianae rationes. Nun-
quid ergò hoc agmen quoddam Libycorum monstro-
rum non est, quod vna illa ac sola fidei nostrae analo-
gia longissimè discutit & profigat?

XXIV.

Quid verò hæretica ista opinione ἀλογώτερον, &
magis vndequaq; ἀσύστατον excogitari vnquam potuit?

XXV.

Peccato originis non competit definitio substan-
tiæ. Nunquam enim & nusquam est ἀνυπόστατον. Er-
go nec definitum congruit.

XXVI.

Peccatum originis, genere priuationis partim;
partim morbi atque vitii finitur. Neutri parti generis
cum substantia quicquam est commune. Finitæ ergo
speciei diuersam esse rationem, ratio nulla patitur.

XXVII.

Nihil est essentialiter malum aut peccatum in mun-
do, ne Diabolus quidem. Ratio est, Essentia enim
omnis à Deo est condita, in quem essentialis mali cul-
pa alioquin omnis redundatura esset. Ergo neque ta-
le esse originale malum potest.

XXVIII.

Actus nullus transit in substantiam, etiam infinito-
rum seculorum progressu. Peccatum quod in nobis
originale est, in Adamo actuale fuit. Ergo generis
sui naturam mutare nullo modo potuit.

XXIX.

Peccatum originis non est substantia, aut res per

B 2

se sub

se subsistens, Hominis ergo substantia, aut pars eius
substantialis ut sit, fieri planè nequit.

XXX.

Si peccatum originis separabile est ab homine: sub-
stantia eiusdem, aut pars eius substantialis esse non po-
test. At est sanè separabile: formaliter quidem per
gratiam remissionis in renatis: tandem etiam materia-
liter in resurrectione à beatis coelitibus. Substantiale
ergo esse omninò nequit.

XXXI.

Si peccatum Primæum substantiale est in homine
& sic cum homine ipso conuertibile: renati & beati,
aut remissione & abolitione istius peccati non potien-
tur: aut homines non fuerint. Neutrum pietas aut ve-
ritas asseuerare patitur. In antecedente ergo impietas
& falsitas insit, necessum est.

XXXII.

Si peccatum est ipsa anima rationalis: labes origi-
nalis non homini toti pariter: sed alteri duntaxat eius-
dem parti incumbet. Fuerit igitur immune ab istoc
contagio luis primæuæ, corpus cuiusque hominis, &
facultates animales reliquæ. Absurdum hoc. Simi-
le ergo alterum.

XXXIII.

Causa efficiens peccati partim est Diabolus, par-
tim hominis mala voluntas. Neutra causa producit
substantias. Absonum est ergo peccati substantialis
figmentum.

XXXIV.

Substantia quatenus est substantia, causa non est
actionum: sed quatenus facultatibus, viribus, habiti-
bus seu qualitatibus alijs est instructa. Qualitas enim
forma

forma est, per quam substantia est efficax. Homo, non qua homo, peccat: sed qua originalis mali labe corruptus est. Substantiale ergo esse in homine peccatum originale non potest.

XXXV.

Omne malum est in bono. Iam ut bonum cum malo, non est conuertibile: sic substantia ipsa, aut pars alterutrius esse vtrinque neutrum potest. Peccatum est in homine. Illud ergo neq; cum hoc conuertibile, neque substantia aut pars substantialis eiusdem esse vilo modo potest.

XXXVI.

Autoritatibus sententia nostra munitissima etiam euadit.

XXXVII.

Symbola Ecclesiae authentica, Deum creatorem rerum omnium tam visibilium, quam inuisibilium profitentur.

XXXVIII.

Iam quicquid concilia statuerunt, disputaruntque orthodoxae antiquitatis Patres & Doctores vniuersi, Augustinus praecipue, Tomi v. i. libris quadraginta duobus aduersus Manichaeos ex professo: id in praesentis materiae controuersia vniuersum nobis venit in subsidium.

XXXIX.

Augustana Confessio, Peccatum originis non substantiam, sed morbum seu vitium definit: & hominibus natis, non peccata nasci: sed homines cum peccato nasci asseuerat. Et Art. 19. Deum creatorem, conseruatoresq; naturae humanae appellans, a peccato eandem accuratissime distinguit. Artic. 2.

B 3

Apolo-

XL.

Apologia quasuis Philosophicorum & Scholasticorum Theologorum opiniones, vim peccati extenuantes, impugnans ac refutans, nusquam substantiale esse in homine peccatum pronunciat: sed reatus & corruptionis complexu, vniuersam mali istius originalis amplitudinem comprehendi, strenuè pugnat.

XL I.

Part. 3. art.
1.

Articuli Smalcaldici, Peccatum istud non naturam ipsam: sed corruptionem naturæ appellitant: & hereditarij istius mali lue homines non peccatum, sed peccatores factos esse pronunciant.

XL II.

Super Gen.
c. 4.
Super Gen.
c. 11.
Super cap.
38.

Lutherus labem illam originale negat esse naturæ immutationem. Manet quidem, inquit, natura: sed multis modis corrupta. Item. Spirituales homines debent distinguere inter peccatum originale & creaturam Dei. Et alibi. Inter morbum naturæ per peccatum vitiatæ, & suum opus, Spiritus Sanctus discernit. Item peccatum & mors sunt mala separabilia. Et mox. Secundum naturam, eadem est Christi caro cum nostra. Sed in conceptione eius accessit Spiritus Sanctus, obumbrans & purificans illam massam, quam accepit de virgine, vt coniungeretur cum diuina natura. In Christo sanctissima, purissima, mundissima caro est. In nobis autem & omnibus hominibus corruptissima, nisi quantum in Christo reparatur.

XL III.

Formula Concordiæ primum huic controuersiæ locum destinans, ex Ecclesia furorem fanaticum aduersæ sententiæ manifesto decreto exterminat.

Conclu-

XLIV.

Concludimus ergo, quamvis horrendæ ipsi fœditati labis istius hæreditariæ (maiori utique, quàm quæ hominum animis comprehendi, aut verbis explicari vnquam queat) detractum ne tantillum quidem velimus: tamen eam absque grandi blasphemia diuinæ veritatis, & discrimine plerorumque adeò fidei articulorum substantiale malum in homine etiam corruptissimo, appellari nullo modo posse. Deus Opt. Max. qui omnem plantam, quam ipse non plantauit, eradicat, huius etiam fanaticæ opinionis fermentum, cuius minutæ adhuc sunt radiculæ, & dispersæ reliquiæ, ex Ecclesia sua benignè & paternè expurget.
A M E N.

AB 22 841 (1)

ULB Halle 3
002 043 793

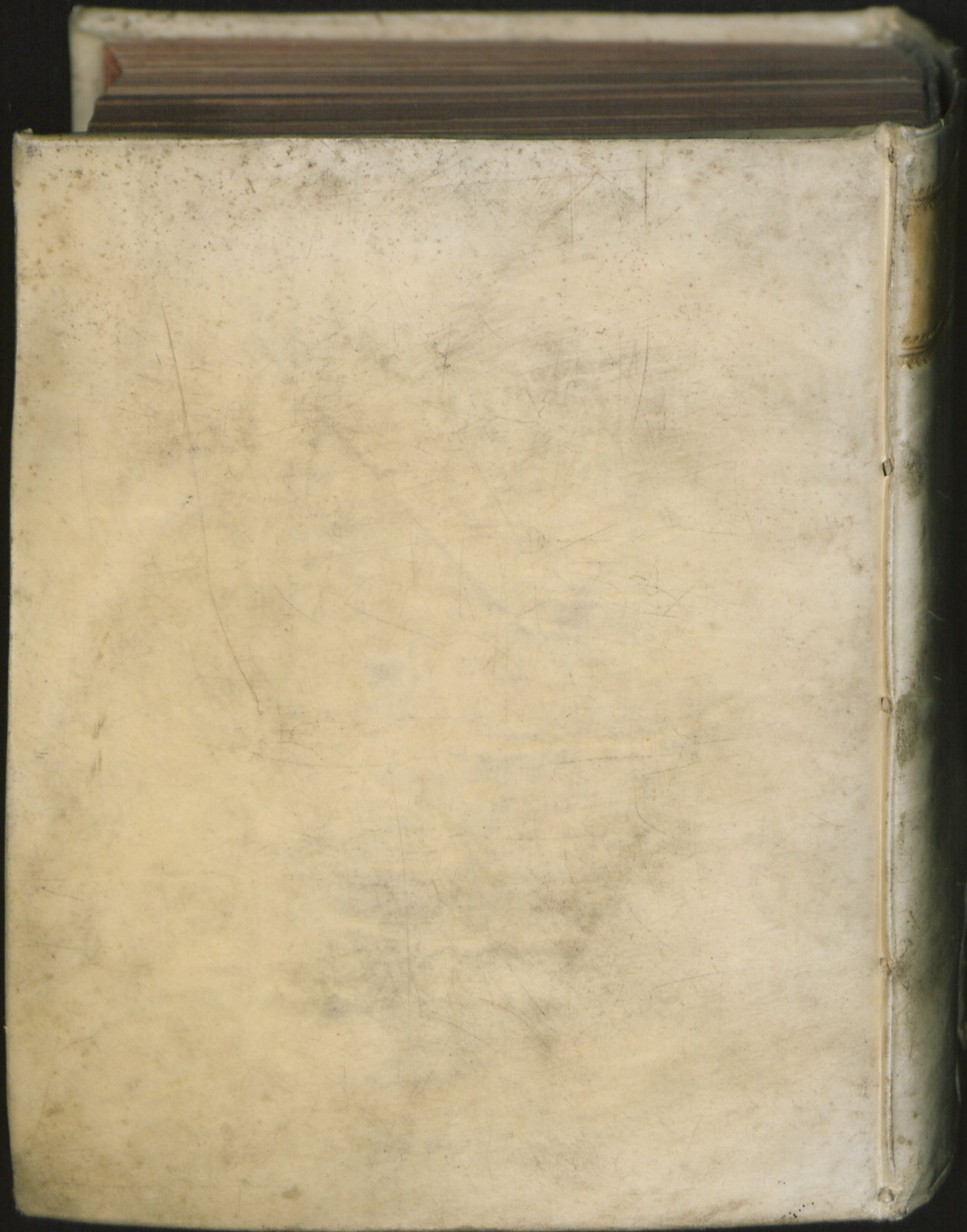

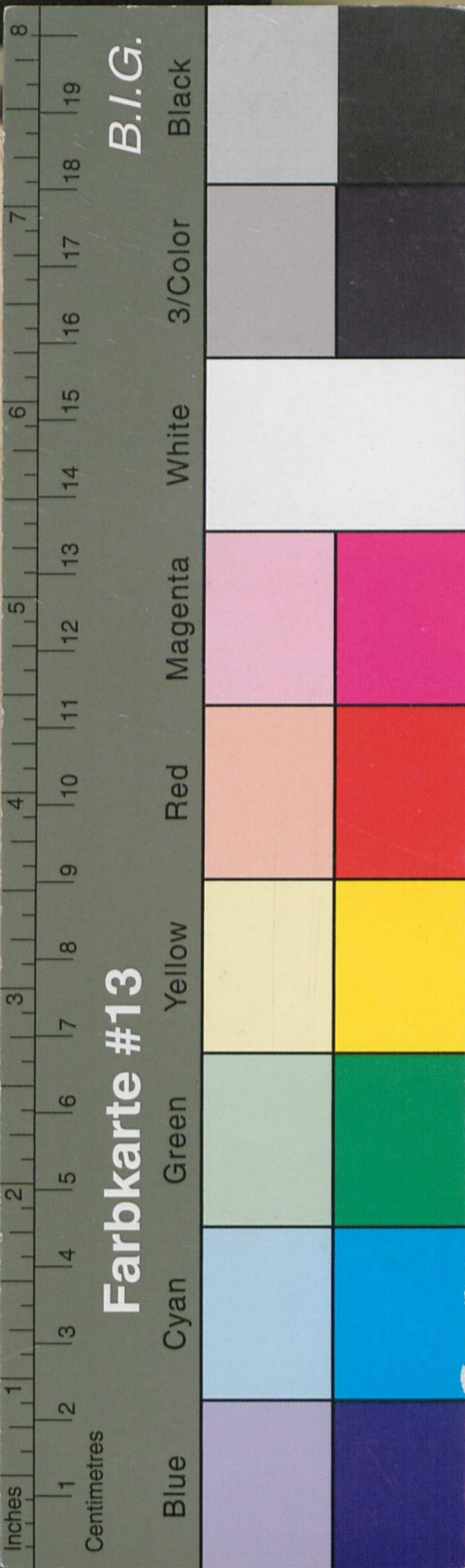
Sb.

W19

Hilf.

87

POSITIONES
CONTRA FV-
ROREM MANICHÆ-
VM DE SVBSTAN-
TIA PECCATI

De quibus
Diuina iuuante clementia
Sub presidio

GEORGII MYLII D.
ET PROFESSORIS
THEOLOGI

Disputabitur
Ad 23. Iunij, hora & loco consuetis
Anno M. D. XCII.

Respondente
M. ALBERTO VOLCMARO
LOBENSTEINENSI.

IENÆ Typis Tobie Steinmanni.

